

UZASADNIENIE

Niniejsze postępowanie zainicjowane zostało przez powoda S. K. pozwem wniesionym w dniu 9 grudnia 2014 roku - zatytułowanym jako wniosek. Powód zarówno w piśmie inicjującym, jak i w kolejnych wniesionych w dniach 16 grudnia 2014 roku, 17 grudnia 2014 r., 7 stycznia 2015 r., 9 stycznia 2015 r. oraz 19 stycznia 2015 roku szeroko i dobitnie opisał swoje niezadowolenie z działań organów władzy publicznej, jak też wskazał, iż domaga się z tego tytułu kwoty 75 000 zł wraz z odsetkami.

Pismem z dnia 25 lutego 2015 roku ustanowiony w sprawie pełnomocnik procesowy powoda sprecyzował żądanie pozwu, w ten sposób, że wniósł o zasądzenie od pozwanej Gminy S. na rzecz powoda kwoty 75 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pisma inicjującego sprawę pozwanemu do dnia zapłaty – tytułem zadośćuczynienia za krzywdy wyrządzone powodowi przez pracowników Ośrodka (...)w S. poprzez ich niezgodne z prawem działanie przejawiające się m.in. zaniechaniu badania rzeczywistych potrzeb bytowych powoda przy przyznawaniu zasiłków celowych, nieprzekazywaniu składanych przez powoda odwołań od decyzji Ośrodka organowi wyższej instancji, bagatelizowaniu i lekceważeniu trudnej sytuacji bytowej powoda, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pisma wskazano, iż z powodu błędnych orzeczeń Ośrodka, pomimo stwierdzonego znacznego stopnia niepełnosprawności S. K., nie miał on wystarczających środków do życia. Dodatkowo pracownicy (...)mieli się odnosić do powoda w sposób wulgarny, poniżali go, wobec czego powód czuł się upokorzony. W ocenie S. K. za adekwatną do rozmiaru cierpień, jakich doznał przez niezgodne z prawem działanie pracowników (...)kwotę zadośćuczynienia uznać należy kwotę 75 000 zł.

Dyrektor Ośrodka (...)w S., działająca na podstawie udzielonego jej pełnomocnictwa przez Burmistrza S., w piśmie wniesionym w dniu 16 kwietnia 2015 r. wskazał, iż S. K. regularnie korzysta z pomocy Ośrodka (...). Otrzymuje on zasiłek stały w kwocie 389 zł miesięcznie, zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł miesięcznie, a ponadto w miarę możliwości jest również przyznawana mu doraźna pomoc, m.in. w formie posiłków, usług opiekuńczych u osób samotnych, czy zasiłków celowych. W ocenie strony pozwanej udzielana pomoc powinna zabezpieczać podstawowe potrzeby bytowe powoda.

Podczas rozprawy w dniu 20 kwietnia 2015 r. strona powodowa wskazała, iż podtrzymuje powództwo w całości, zaś decyzje Ośrodka (...)których legalność kwestionuje zostały wydane w okresie od 1 lutego 2005 roku do 31 grudnia 2005 roku, z dnia 1 maja 2010 roku i z dnia 1 października 2012 roku, dotyczyły zaś one zasiłku stałego i stanu świadczeń rodzinnych na P. K.. Strona pozwana wskazała natomiast, iż w tym przedmiocie toczyło się już postępowanie przed Sądem Rejonowym w S. sprawa o sygn. akt I C (...).

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2015 roku Sąd odrzucił pozew z uwagi na to, iż o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami toczyła się przed Sądem Rejonowym w S. sprawa o sygn. akt I C (...), a ponadto orzekł o kosztach postępowania. Postanowieniem z dnia 23 lipca 2015 r., wydanym na skutek zażalenia powoda, Sąd Okręgowy w B. uchylił zaskarżone postanowienie w pkt I odrzucające pozew w zakresie wykraczającym poza roszczenia związane z bezprawnością decyzji Ośrodka (...)w S.z 2005 roku dotyczącej pozbawienia zasiłku rodzinnego P. K. oraz w zakresie tego ośrodka z 1 sierpnia 2010 roku i 1 października 2012 roku, zaś w punktach dotyczących rozstrzygnięcia o kosztach – w całości.

Podczas rozprawy w dniu 8 października 2015 roku strona powodowa podtrzymała powództwo o zasądzenie kwoty 75 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwanemu pisma inicjującego postępowanie, a jednocześnie wskazała, iż powód domaga się zadośćuczynienia z tytułu krzywdy, jakiej doznał na skutek wydania niezgodnych z prawem decyzji z dnia 1 maja 2010 roku, dnia 21 czerwca 2010 roku (nr (...)), w okresie od września do grudnia 2014 roku, dnia 27 stycznia 2015 roku, dnia 14 sierpnia 2015 roku (nr (...)), dnia 15 września 2015 roku (nr (...)), a także nieprzekazania odwołań od tych decyzji do organów wyższej instancji.

Strona pozwana konsekwentnie w toku całego postępowania wnosila o oddalenie powództwa w całości, wskazując, iż jest ono nieuzasadnione

Sąd ustalił, co następuje:

Powód S. K. jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym i jest niezdolny do pracy (k. 144). Jego źródłem utrzymania są zasiłki wypłacane przez Ośrodek (...) w S. – otrzymuje on zasiłek stały w wysokości 481 złotych miesięcznie, zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 złotych miesięcznie, korzysta z usług opiekunek środowiskowych w wymiarze 2 godzin dziennie i z darmowych obiadów w Gimnazjum (...) w S., dodatkowo otrzymuje zasiłki celowe na pokrycie na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych oraz opłacane są składki na ubezpieczenie zdrowotne powoda. Łączna wartość świadczeń przyznanych na rzecz S. K. w 2010 roku wyniosła 10 092,32 zł, w 2011 roku – 12 456,62 zł, w 2012 roku – 13 555,28 zł, w 2013 roku – 14 909,66 zł, w 2014 roku – 16 458 zł (k. 65 – 90). Dodatkowo otrzymuje on pomoc od rodziny mieszkającej na stałe w Stanach Zjednoczonych.

Decyzją z dnia 21 czerwca 2010 r. nr (...) Dyrektor Ośrodka (...) w S. zmienił decyzję nr (...) z dnia 23 lutego 2007 r. przyznającą na rzecz S. K. świadczenie z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego w ten sposób, że od dnia 1 maja 2010 roku wysokość tego świadczenia wynosiła 324 zł (k. 142).

Decyzją z dnia 30 września 2014 roku nr (...), doręczoną powodowi w dniu 6 października 2014 roku, Dyrektor Ośrodka (...) w S. przyznał S. K. zasiłek celowy na zakup leków w wysokości 140 zł, odmówił przyznania zasiłku na zakup żywności, roweru rehabilitacyjnego bądź chodzika oraz na remont pokoju. Decyzją z dnia 30 października 2014 roku nr (...) ponownie odmówiono powodowi zasiłku na zakup leków, roweru rehabilitacyjnego, chodzika, żywności i na remont pokoju. Decyzją z dnia 27 stycznia 2015 roku nr (...) Dyrektor Ośrodka (...) w S. przyznał S. K. zasiłek celowy na zakup chodzika do rehabilitacji w wysokości 252 zł i odmówił przyznania zasiłku celowego na zakup żywności w kwocie 180 zł, leków w kwocie 250 zł, roweru rehabilitacyjnego w kwocie 650 zł. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w B. - decyzją z dnia 19 marca 2015 roku nr (...) - zaskarżoną przez S. K. powyższą decyzję Dyrektora (...) w S. z dnia 19 marca 2015 roku utrzymało w mocy.

Decyzją z dnia 14 sierpnia 2015 roku nr (...) Dyrektor Ośrodka (...) w S. odmówił przyznania S. K. zasiłku celowego na zakup leków w wysokości 230 zł, zasiłku celowego na opłacenie energii elektrycznej w wysokości 195 zł, zasiłku celowego na zakup chodzika w wysokości 252 zł i zasiłku na zakup wózka inwalidzkiego. Decyzją z dnia 15 września 2015 r. nr (...) Dyrektor Ośrodka (...) w S. odmówił przyznania S. K. zasiłku celowego na zakup leków w wysokości 230 zł, zasiłku na opłacenie energii elektrycznej w wysokości 195 zł, zasiłku na zakup chodzika w wysokości 252 zł i zasiłku na zakup wózka inwalidzkiego.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie S. K. dochodził zadośćuczynienia za krzywdy doznane na skutek niezgodnych z prawem działań nie mającej osobowości prawnej samodzielnej jednostki organizacyjnej podległej Gminie S. – Ośrodka (...) w S., przejawiających się zaniechaniem badania rzeczywistych potrzeb bytowych powoda przy przyznawaniu zasiłków celowych, bagatelizowaniu i lekceważeniu trudnej sytuacji bytowej powoda, nieprzekazywaniu składanych przez powoda odwołań od decyzji Ośrodka organowi wyższej instancji, a także poniżającego i lekceważącego traktowania przez pracowników tego ośrodka.

Stosownie do art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Przesłankami odpowiedzialności Skarbu Państwa na gruncie tego przepisu są zatem: niezgodne z prawem wykonywanie czynności z zakresu władzy publicznej, wystąpienie szkody oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy wykonywaniem władzy publicznej, a poniesioną szkodą. Natomiast art. 417¹ § 2 k.c. wskazuje, iż w przypadku, gdy szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia

lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem.

Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Art. 232 k.p.c. stanowi zaś, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W myśl wskazanych regulacji, to na stronie powodowej spoczywał więc ciężar udowodnienia faktów uzasadniających zarówno samo istnienie roszczenia, jak i jego wysokość. Nadto, wskazać należy, iż w sprawach cywilnych sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy czy też do uzupełnienia postępowania dowodowego o dowody, na których istnienie wskazują strony, lecz których nie przedstawiły. Nadmienić jednocześnie należy, iż w przedmiotowym postępowaniu strona powodowa reprezentowana była przez profesjonalnego pełnomocnika, który powinien być świadomy wystąpienia negatywnych konsekwencji procesowych w przypadku zaniedbania powinności udowodnienia dochodzonych roszczeń.

Przenosząc powyższe rozwiązania na grunt rozpoznawanej sprawy, w pierwszej kolejności wskazać należy, iż strona powodowa w żaden sposób nie udowodniła, iż pracownicy Ośrodka (...)w S. traktowali S. K. w sposób poniżający lub lekceważący. Strona powoda wykazała się w tym zakresie zupełną biernością, nie wnioskuje o przeprowadzenie żadnych dowodów, w szczególności nie wnosiła o przesłuchanie na tę okoliczność żadnych świadków. Jednocześnie ani z przesłuchania pracownika socjalnego M. P. (00:03:47 – 00:19:39 k. 155v), ani też ze zgromadzonej w sprawie dokumentacji nie wynikało, by pracownicy Ośrodka (...) odnosili się w stosunku do S. K. w sposób niewłaściwy, w szczególności naruszając jego godność osobistą, a wręcz przeciwnie – to właśnie powód miał się zachowywać w stosunku do pracowników socjalnych w sposób sprzeczny z jakimikolwiek zasadami kultury, dobrych obyczajów i współzycia społecznego.

Potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym nie znalazły również twierdzenia S. K., iż wnoszone przez niego środki odwoławcze od decyzji Dyrektora Ośrodka (...) nie były przekazywane do organów wyższej instancji. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd nie dysponował aktami spraw administracyjnych, w których wydano decyzje z dnia 1 maja 2010 roku i z dnia 21 czerwca 2010 roku (nr (...)), bowiem akta te nie znajdują się już w posiadaniu Ośrodka (...)w S., zaś strona powodowa nie wnioskuje o zwrócenie się o te dokumenty do stosownego archiwum. Natomiast z załączonych do akt sprawy akt administracyjnych dotyczących decyzji wydanych w stosunku do powoda w okresie od początku września 2014 roku do 15 września 2015 roku (nr (...)) wynikało, iż zaskarżył on wyłącznie jedną z tych decyzji, tj. z dnia 27 stycznia 2015 roku nr (...), w pozostałych natomiast przypadkach bądź zwracał się z kolejnymi podaniami o przyznanie zasiłku celowego, które wszczynały nowe postępowania administracyjne, bądź też kierował globalne skargi na działalność Ośrodka do takich instytucji i organów jak Sąd Rejonowy w S., Prokuratura Rejonowa w S., Wojewoda P., czy Prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Wobec powyższego Sąd również w tym zakresie Sąd nie dopatrywał się w działaniach Ośrodka niezgodnego z prawem zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej.

Przechodząc natomiast do rozważań w zakresie podnoszonej przez stronę powodową nielegalności decyzji Dyrektora (...) w S. z dnia 1 maja 2010 roku, dnia 21 czerwca 2010 roku nr (...), w okresie od września do grudnia 2014 roku, dnia 27 stycznia 2015 roku, dnia 14 sierpnia 2015 roku nr (...), dnia 15 września 2015 roku nr (...) wskazać należy, iż do odpowiedzialności z tytułu szkody wyrządzonej niezgodną z prawem ostateczną decyzją odnosi się art. 417¹ § 2 k.c. Zgodnie z powyższym przepisem przesłankami odpowiedzialności w takim przypadku są: szkoda, zdarzenie ją wywołujące, polegające na wydaniu niezgodnego z prawem prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji (przy czym wskazana bezprawność musi być stwierdzona we właściwym postępowaniu) oraz normalny związek przyczynowy pomiędzy tak opisanym zdarzeniem a szkodą. Wobec powyższego do powstania odpowiedzialności odszkodowawczej jednostki samorządu terytorialnego za szkodę powstałą wskutek wydania niezgodnej z prawem decyzji ostatecznej prawem konieczne jest – co do zasady – uzyskanie stosownego prejudykatu stwierdzającego, że wydana decyzja administracyjna są niezgodne z prawem. Przed wydaniem tego prejudykatu niedopuszczalne zasądzenie odszkodowania za szkodę spowodowaną deliktem władzy publicznej, gdyż proces

odszkodowawczy nie powinien być polem, na którym przeprowadza się badanie legalności decyzji administracyjnych z wyłączeniem normalnego toku instancyjnego. W przypadku decyzji administracyjnych właściwym trybem jest postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji lub postępowanie o wznowienie postępowania administracyjnego, które to postępowania – w zakresie decyzji będących przedmiotem niniejszego postępowania – nie zostały przeprowadzone. Co więcej, powód nie wyczerpał nawet normalnego toku instancji postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego.

Wobec powyższego jedynie na marginesie wskazać należy, iż Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie dostrzega przesłanek nakazujących uznać, iż decyzje Dyrektora (...)w S.z dnia 21 czerwca 2010 r. nr (...), z dnia 30 września 2014 roku nr (...), z dnia 30 października 2014 roku nr (...), z dnia 27 stycznia 2015 roku nr (...), z dnia 14 sierpnia 2015 roku nr (...)oraz z dnia 15 września 2015 r. nr (...)były decyzjami niezgodnymi z prawem. Sąd nie odnosił się do decyzji z dnia 1 maja 2010 roku, bowiem decyzji tej strona powodowa – mimo obciążającej jej powinności dowodowej z art. 6 k.c. – nie przedłożyła, a jednocześnie decyzji tej nie ma w załączonych aktach Ośrodka (...) w S..

W ocenie Sądu powyższym decyzjom Dyrektora (...)w S.nie sposób zarzucić nieuwzględnienia indywidualnej sytuacji i potrzeb powoda, zauważyć należy bowiem, iż każdorazowo organ w uzasadnieniu decyzji w sposób logiczny, spójny i szczegółowy wskazywał czym kierował się odmawiając powodowi poszczególnych zasiłków. Zgodnie zaś z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Dodatkowo w art. 4 ustawy wskazano, iż rodzaj, forma i rozmiar świadczenia z pomocy społecznej powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, przy czym potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. W ocenie Sądu Dyrektor Ośrodka (...)w S.każdorazowo dokonał wszechstronnej analizy sytuacji faktycznej, w jakiej znajdował się powód, w tym rozmiaru jego potrzeb w odniesieniu do możliwości finansowych Ośrodka, a wyniki zawarł w uzasadnieniach swoich decyzji. Jednocześnie już sam rozmiar pomocy świadczonej S. K.wskazuje, iż Ośrodek (...)w S.wykazuje znaczną troskę o zaspokojenie podstawowych potrzeb powoda, wszak otrzymuje on nie tylko zasiłek stały w wysokości 481 złotych miesięcznie i zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 złotych miesięcznie, lecz korzysta również z usług opiekunek środowiskowych w wymiarze 2 godzin dziennie i z darmowych obiadów w Gimnazjum nr (...) w S.. Ponadto opłacane są składki na ubezpieczenie zdrowotne powoda oraz przyznawane są zasiłki celowe na zaspokojenie takich potrzeb powoda jak zakup leków, chodzika, opłacenie rachunków itp. Nie bez znaczenia pozostaje również, iż organ rozpoznając wniosek o przyznanie zasiłku celowego musi mieć na względzie nie tylko interes osoby wnioskującej, lecz także interesy innych osób będących w trudnej sytuacji materialnej, a zatem niemożliwym jest zaspokojenie wszystkich pragnień i potrzeb powoda, a jedynie tych niezbędnych, zaś łączna wysokość świadczeń przyznanych na rzecz powoda w samym tylko 2014 roku wyniosła aż 16 458 zł.

Wobec powyższego, z uwagi na niewykazania spełnienia przesłanki niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej, powództwo podlegało oddaleniu w całości, o czym Sąd orzekł w pkt I sentencji wyroku.

Zgodnie z przepisem § 6 pkt 6 i § 13 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002, Nr 163, poz. 1348, ze zm.) Sąd przyznał na rzecz adwokata A. H. z funduszy Skarbu Państwa kwotę 3 600 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu przed Sądem Rejonowym, kwotę 900 zł z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Okręgowym w B. oraz kwotę 1035,00 zł tytułem 23% podatku od towarów i usług.

Mając na uwadze trudną sytuację materialną i zdrowotną powoda, w szczególności trwały brak możliwości podjęcia zatrudnienia ze względu na zły stan zdrowia, na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył S. K. nieuiszczoną opłatą od

pozwu i wydatkami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa oraz zwrotem kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – (...) Skarbu Państwa.